

نقشه خوانی

جنون هیبریدی

در گزارشی راهبردهای خصمانه آمریکا علیه ایران از تحریم و آشوب تا تولید هراس اجتماعی را بررسی کرده ایم

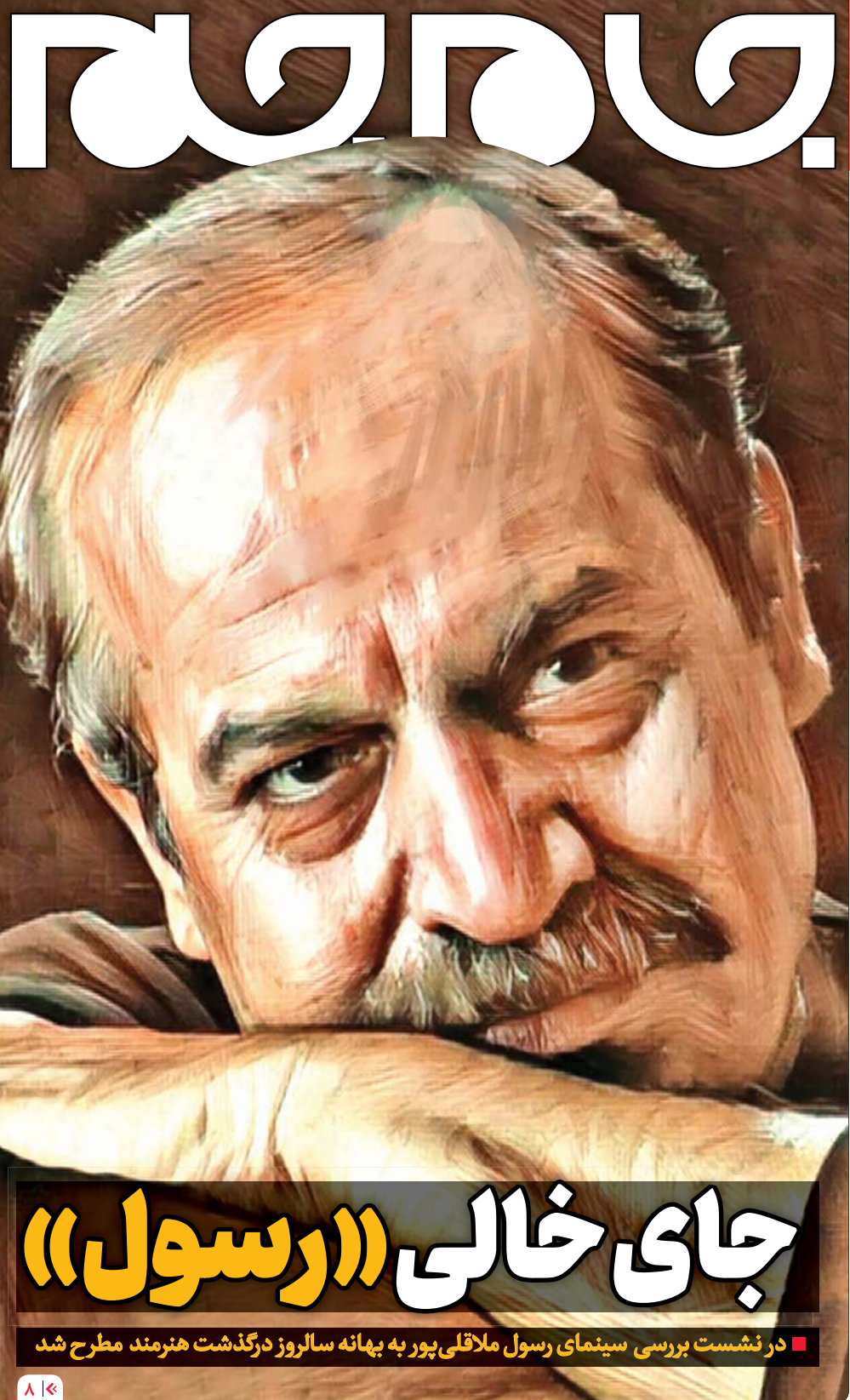
غریب‌ها در امتداد جنگ ترکیبی خود علیه ملت ایران این بار خانواده را آماج تهاجمات خود قرار داده‌اند و در راستای بی‌اعتمادسازی به حاکمیت، طراحی آشوب‌ها را به سوی مسمومیت دختران این مرز و بوم سوق داده‌اند

نشانه‌های سقوط و تباهی در رژیم صهیونیستی پررنگ‌تر شده است

اشغالگر در لبه سقوط

مدل سازی مناسب نسلی برای فراگیری آموزه‌های دینی

لطیف مثل جشن تکلیف

جای خالی «رسول»

در نشست بررسی سینمای رسول ملاقای پور به بهانه سالروز درگذشت هنرمند مطرح شد

مهم‌ترین برد فصل پرسپولیس در تبریز رقم خورد

در قامت قهرمان

عفو جزو ذات انقلاب ماست

جزئیات عفو گسترده محکومان و متهمان اغتشاشات اخیر از زبان رئیس قوه قضاییه

گزارش اختصاصی «جام جم» از انفجار مرگبار مواد محترقه در تهران

شروع مرگبار

چهارشنبه سوری

در گفت‌وگوی «جام جم» با مجری طرح مردمی کاشت یک میلیارد اصله نهال مطرح شد

سه‌هم همه

برای «ایران سبز»

گفت‌وگو

جزئیات عفو گسترده محکومان و متهمان اغتشاشات اخیر از زبان رئیس قوه قضاییه

عفو جزو ذات انقلاب ماست

همزمان با فرارسیدن ایام دهه فجر و چهل و چهارمین سالروز پیروزی انقلاب اسلامی و اعیاد ماه رجب، رهبر انقلاب اسلامی در پی درخواست رئیس قوه قضاییه با بخشودگی و عفو تعدادی از متهمان و محکومان اغتشاشات پاییز ۱۴۰۱ موافقت کردند. موضوعی که با استقبال زیاد افکار عمومی و رسانه‌ها مواجه شد. رسانه KHAMENEI.IR برای بررسی دقیق‌تر زمینه‌ها، پیامدها، جزئیات و فرآیندهای منجر به این عفو و بخشودگی به گفت‌وگو با حجت‌الاسلام غلامحسین محسنی‌اژه‌ای، رئیس قوه قضاییه پرداخته است.

یکی از نکاتی که درباره عفو اخیر برخی رسانه‌ها مطرح شد، بی‌سابقه بودن این اتفاق بود. با توجه به سوابق فعالیت شما در دستگاه قضایی جمهوری اسلامی ایران، این موضوع و سوابق آن را تشریح کنید.

انقلاب ما از وحی نشأت گرفته است و طبیعتا براساس تعالیم رحمانی اسلام که هدایت انسان‌ها را به عهده دارد، همان مشی بشیرا و نذیرا را دنبال می‌کند و تا آنجایی که می‌شود به افراد فرصت می‌دهد. بعد از انقلاب حضرت امام راحه... علیه یک عفو عمومی دادند و البته چند دسته را که زبان‌شان به مردم رسیده بود از عفو مستثنا کردند؛ افرادی که کسی را کشته یا شکنجه داده بودند یا اموالی را از بیت‌المال و مردم غارت کرده بودند؛ خب آنها باید حساب پس می‌دادند.

حضرت آیت‌... خنامه‌ای هم همین‌طور مثل حضرت امام خمینی رحمه... علیه عمل کرده‌اند. ایشان از ابتدای دهه ۲۰ تا به امروز، افراد، گروه‌ها، تشکل‌ها و جریان‌های مختلف را دعوت می‌کردند، پیام می‌دادند یا نماینده‌ای می‌فرستادند که پیغام ایشان را به آنها برسانند و بگوید مسیری که می‌روید این اشکالات را دارد. یک وقت‌هایی هم خود ایشان جریان‌ها را به حضور می‌پذیرفتند و با آنها صحبت می‌کردند و توضیح می‌دادند. این جنبه رحمانیت الهی از اول انقلاب تا امروز بوده است. حلال‌در هر مقطعی به مقتضای زمان، به نحوی در این راستا عمل شده است. چقدر از رهبر انقلاب توصیه‌های این چنینی داشتیم؛ چقدر به بنده حقیر و دیگران گفتند که گزارش‌هایی به دست‌مان رسیده است، حواس‌تان جمع باشد طبق قانون باید با مجرم رفتار کنید، از آنچه مقررات و قانون گفته تعدی نشود؛ مراقب باشید خدای ناکرده کوچک‌ترین توهین و تحقیری نسبت به مجرم صورت نگیرد. مگر خودم این‌را از زبان رهبر انقلاب شنیدم که فرمودند: «حواس‌تان باشد ما باید روز قیامت پاسخگو باشیم،

مراقب باشید، این رفتار رحمانی با مجرم و متهم که الان صورت می‌گیرد، یک مسأله سیاسی مقطعی نیست، این جزو ذات انقلاب ماست.

این رفتار رحمانی با کسانی که در اغتشاشات اخیر به عنوان متهم یا مجرم در اختیار قوه قضاییه بودند، چگونه صورت گرفت؟ در وقایع اخیر دشمن هزینه‌های فراوانی کرد، جریان‌هایی در داخل و خارج از کشور با تبلیغات پرشمار شبانه‌روزی، هر لحظه با اخبار و مسائل ناامیدکننده و دروغ و افتراء هن مردم راه‌فد قرار دادند. خب بعضی از افراد، واقعات تحت تأثیر این القاءات قرار گرفتند و برای این‌که عقب نیفتند، حرفی می‌زدند یا کاری می‌کردند، بعضی از اینها فکر می‌کردند که کار انقلاب تمام شد دیگر، مثلا بیابیم بیانیته بدیم که عقب نیفتیم، بعضی از همان هفته‌های اول وقتی دیدند که مثلا اغتشاشگران قرآن و پرچم ایران و مسجد را آتش می‌زنند، گفتند ما چنین چیزی نمی‌خواستیم، دشمن می‌خواست نظام اصلا نباشد. کشور تجزیه شود و یک جنگ مسلحانه‌ای در بعضی از مناطق کشور به وجود بیاید که مطلقا به این اهداف نرسید. در این شرایط، مهم بود که نظام هزینه کم پرداخت کند و صف کسانی که فریب خوردند، اعتراض و نقد دارند را از آن کسانی که خدای ناکرده در داخل کشورند ولی با دشمن همراه و همدست هستند و خیانت می‌خواهند بکنند، کاملا جدا کند؛ بجمدا... این انجام شد. درصد بسیار بالایی از این کسانی که آمدند در خیابان و احیاناً شعاری داده یا کاری کرده بودند، گفتند که ما چنین رفتار و اقداماتی را قبول نداریم، ما اعتراض داشتیم، انتقاد داشتیم و فکر می‌کردیم که حالا از این طریق می‌توانیم اعتراض و انتقادمان را بیان کنیم. نمی‌خواهم بگویم همه ولی یک تعداد کثیری از اینها به محض این‌که برای‌شان مسأله و صحنه توضیح داده می‌شد، صف‌شان را از خائنین جدا می‌کردند؛ اینها قبل از این بود که عفو اخیر اعلام شود.

عفو که اعلام شد، از چه لحاظ متمایز بود؟ البته این عفو آن‌طور که بعضی‌ها تعبیر کردند عفو عمومی نبود، چون عفو عمومی از نظر قانون اساسی و مقررات یک تعریفی دارد. این پیشنهاد عفو هم با استنباط و شناختی بود که ما از مبانی رهبر انقلاب داشتیم. بر اساس آن نکاتی بود که ایشان صراحتا در جلسات علنی یا به صورت خصوصی به ما سفارش کرده بودند و با جمع‌بندی‌ای که با کارشناسان مختلف کردیم، به تنظیم آن پیشنهاد پرداختیم.

حدودا ۴۰ روز قبل از این‌که نامه پیشنهاد عفو را خدمت رهبر انقلاب تقدیم کنیم، زمانی بود که اغتشاشات خیابانی تقریبا تمام و شکست دشمن مشخص شده بود. ما پیشنهاد کردیم طبق معیارهایی خاص، کسانی که در اغتشاشات مرتکب خطایا جرمی شده‌اند، پرونده‌شان در هر مرحله‌ای که قرار دارد، بسته شود. این پیشنهاد فقط شامل کسانی نمی‌شد که حکم‌شان قطعی شده بود. این کار برای آینده این جوان‌ها خیلی مؤثر است، قیلا چنین عفو را فقط به صورت موردی داشتیم اما این بار گفتیم همه کسانی که در اغتشاشات حضور داشتند و الان می‌گویند اشتباه کردیم و پشیمان هستیم، آزاد شوند.

منظورتان از بسته شدن پرونده، رفع موارد سوء سابقه‌ای است که در پرونده فرد درج می‌شود؟

بستن پرونده به این معناست که دیگر ادامه فرآیند رسیدگی به آن دنبال نمی‌شود. نه این‌که ما بگوییم هیچ تأثیری ندارد. این فرد بالاخره آمده یک‌گناهی را مرتکب شده و تعهدی داده است. اگر فردا تعهدش را نقض کرد و دوباره دست به یک خطایی زد، این‌طور نیست که این بی‌تأثیر باشد. اما فرد در صورتی که کارش را تکرار نکند، اگر فردا بخواهد برود جایی یک شغلی بگیرد، نمی‌گویند این سابقه کفرتی مؤثر دارد. استنباط این بود که دشمن از این عفو ناراحت است. دشمن احساس کرد خیلی از بهانه‌هایی که می‌توانست به امواج آنها

سوار بشود، از دستش گرفته شد. دستاویز برای تحریک دیگران از دشمن گرفته شد. دشمن قطعا از این عفو ناراحت است.

اشاره کردید به این‌که یک طیفی از اینها اساسا متهم بودند، یعنی هنوز حکمی برایشان صادر نشده بوده که پرونده‌شان وارد فرآیند عفو شد. مبنای حقوقی این کار چه بود؟

الزامی وجود ندارد کسی را که می‌خواهند عفو کنند، حتما اول برایش حکم صادر بشود تا بعد عفویش کنند. قبلا هم این کار سابقه داشته است. ولی فقیه می‌تواند فردی را چه بعد از این‌که حکمش قطعی شده یا حتی در زمانی که هنوز حکمی صادر نشده و در مظان اتهام است، عفو بکند. از این باب مشکلی نداریم.

چه پرونده‌هایی شامل این عفو نشدند و پیش‌بینی دستگاه قضا از آثار مجموع افرادی که شامل این عفو خواهند شد، چقدر است؟

در همان پیشنهادی که خدمت رهبر انقلاب ارائه دادیم، یک مورد را استثنا کردیم. گفتیم کسانی که شاکی خصوصی دارند از عفو مستثنا هستند؛ چون شاکی پرونده خصوصی است ما نمی‌توانیم برای این موارد پیشنهاد عفو بدیم. ولی برای این‌که باز دوباره دست آنها هم بسته نشود، پیشنهاد کردیم کسانی که تا آخر سال جاری بتوانند رضایت شاکی را بگیرند، آنها هم شامل عفو می‌شوند.

گزارشی که تا الان دادند، تعداد کسانی که مشمول عفو شدند، اعم از دستگیرشدگان اغتشاشات و غیراغتشاشات، اعم از آنهایی که حکم‌شان تقلیل پیدا کرده و تخفیف گرفتند از مرز ۸۰ هزار نفر گذشته است؛ یعنی تا الان بیش از ۸۰ هزار مشمول این عفو واقعا به نظر بنده برخوردار برکت رهبر انقلاب قرار گرفته‌اند. پیش‌بینی این است با آن قسمتی که رضایت شاکی را می‌گیرند تا ۹۰ هزار نفر هم شامل عفو شوند؛ حتی ممکن است به بالاتر از ۹۰ هزار هم برسد.

بحث دیگر جرم توهین به رهبری و حکمی است که درباره این موضوع صادر می‌شود. درباره این افراد چگونه رفتار شده است؟ رهبر انقلاب هم به شکل موردی، هم غیرموردی، سفارش‌های زیادی کرده‌اند که کسی صرفا به خاطر اسائه ادب به ایشان محکوم نشود. به خصوص در این فضاها، در این شرایط و جاهایی که جو یک مقداری مسموم و ملتهب است، افراد تحت تأثیر فضا و جو قرار می‌گیرند. من استنباطم این است که آقای رضی نیستند هم این‌که در بعضی موارد ایشان به صراحت گفتند و فرمودند که راضی به برخورد نیستند.

سفارش مکرر کردم که در این زمینه‌ها حتی الامکان سعی کنید که کسی را محکوم نکنید مگر یک آدم‌های جسور شوری که دارای اتهامات مختلفی باشند و یکی از اتهامات‌شان این باشد. اگر کسی صرفا این اتهام را داشته باشد، چه محاکمه شده، چه نشده باشد، حتما مشمول این عفو شده است؛ در گذشته هم مواردی این چنینی بوده است. مثلا در همین سال ۹۸، ۸۸، یک مواردی بوده که سفارش شده اینها را به خاطر این قضیه زندان نفرستید.

جلد دوم

ضمیمه

بازگشت همه به سوی اوست

جناب آقای رضا کوچک زاده، مدیرمترجم رادیو گفت‌وگو

درگذشت پدر گرامیتان را تسلیت عرض نموده، برای آن مرحوم رحمت و مغفرت و برای بازماندگان صبر و اجر مسألت می‌نماییم.

روزنامه جام جم